

oktober 2023 - nummer 4

'Samen ABCD maken in we de Overstegen buurt!'

9

Inhoudsopgave

- 3 > Voorwoord Nicole van Vonno (Wijkverbinder)
- 5 > Zoveel te doen in Overstegen!
Op 20 september was het wel heel erg ABCD in Overstegen. Daar gaven bewoners letterlijk weg wat ze elkaar te bieden hebben! In dit geval: sportkleding.
- 9 > Sharon en Joël hebben Overstegen in beweging gekregen
“Er zijn ook kinderen uit de wijk die meehelpten. Zoals een jongen die meehelpt met de mini’s. Je ziet hem gewoon groeien. Dat vind ik prachtig! Dat is de energie waar mensen op aanhaken.”

17

- 12 > ABCD POSTER
- 14 > Zomerstegen!
“Als kind was ik hier al actief. Nu als jongeren, zijn we graag met een groep buiten en vinden het leuk en nuttig dat we dit als groep kunnen doen als we vrij zijn. We helpen zo'n twee a drie keer per week mee met de activiteiten.”

22

- 17 > Bewoners van de Sweelincklaan in de hoofdrol bij De Groenste Straat van Gelderland
“Ik zeg normaal altijd iedereen al gedag, maar dat zie ik nu eigenlijk in de hele straat gebeuren. Een van mijn buurvrouwen zag ik eerst maar zelden buiten, maar nu is ze regelmatig in de voortuin om haar planten water te geven. Dan begroeten we elkaar en maken we een praatje.”

- 20 > Karen Elzing (Sport-ID) over een QR-route vol beweging en natuur in Park Overstegen
“Toen we met de vrijwilligers van De Groene Knoop in gesprek gingen, ontstond er een groter idee: we breiden het uit met de natuur. Het wordt nu dus een route met oefeningen, maar ook met informatie over alles wat het Park aan natuur heeft te bieden.”
- 22 > Gerry en Ellen en hun ‘ABCD’ tje in Overstegen
“Gewoon doen! Waarom wachten als je het ook gewoon kunt gaan doen? Er gaan voortdurend balletjes rollen en die blijven doorrollen. Van het een komt steeds weer het ander!”

Voorwoord

Terug- en vooruitblik

Wijkverbinder Nicole van Vonno is sinds november 2021 in Overstegen te vinden. Ze werkt er, zoals ze zelf zegt, aan het mogelijk maken van ontmoetingen en aan het op groen zetten van stoplichten voor bewoners. Bijvoorbeeld door in gesprek te gaan met de gemeente en andere instanties over regels die in de weg zitten om iets te kunnen doen. Of door verbindingen te leggen tussen groepen bewoners die dat niet snel zelf zouden doen. Nicole blikt terug op een mooie tijd. En kijkt vooruit. “Mijn ultieme droom is dat een actieve bewoner mij zou kunnen opvolgen. Dat ik in een volgende wijk aan de slag ga. Dat we samen leren en er zo steeds meer actieve bewoners de rol van wijkverbinder in hun eigen wijk kunnen krijgen.”

Toen Nicole in 2021 voor het eerst in de wijk kwam, vond ze de sfeer wat grimmig. “Ja, en dan met name rond de parkeerplaatsen bij het winkelcentrum. Dat voelde je bijna fysiek. Ik kwam in eerste instantie dan ook veel boze en opstandige bewoners tegen. Oud, maar zeker ook jong. Ze wilden al tijden iets doen in hun buurt, maar kregen het niet voor elkaar. De jongeren wilden bijvoorbeeld graag voetballen. Mijn allereerste actie was een afspraak maken met de twee jongerenwerkers en een groep jongeren. Middenin coronatijd. We huurden een gymzaal en vroegen bij de gemeente en Buha een uitzondering aan voor deze

groep jongeren in een kwetsbare positie. En zo konden ze voetballen.”

Spannend

Het staat symbool voor hoe Nicole graag werkt: er zijn, contact maken, kijken waar mensen ‘op aan gaan’ en vervolgens doen wat nodig is zodat ze in de actiestand kunnen komen. “Ik ging met bewoners het gesprek aan. Soms duurde dat wel de hele avond. En dan weer verder met Dat gesprek startte heel pittig, want er speelde van alles in relatie tot overlast. Dus ik heb vooral veel geluisterd. En merkte dat >

> DEEL DE VERHALEN

> KIK SAMEN VOORUIT

Colofon

Teksten: Eelco Visser
Ontwerp en vormgeving: Coert de Boe
Beelden: Eelco Visser, Nicole van Vonno en diverse andere bewoners en beroepskrachten
Drukwerk: Drukwerkdeal

> de koek bij hen gewoon op was. Daar had ik alle begrip voor. Tegelijkertijd was de vraag: hoe keren we samen de situatie? Met Kerst zijn er normaliter borrels en worden er oliebolletjes gebakken. Dat kon door corona niet. Dus startte ik de Stralende Straten-actie: buurtjes konden een bon voor 250 euro krijgen voor Kerstverlichting. Er deden vijf of zes buurtjes mee. Bij een van de flats wilden de bewoners een fairy bell op het dak. Dat kregen ze niet zelf voor elkaar. Bij een aantal jongeren had ik al wat krediet opgebouwd, negen van hen wilden wel helpen. Iedereen vond die samenwerking spannend, want ze stonden elkaar voorheen best naar het leven. Maar samen bouwden ze een kerstboom op, het contact was heel normaal en daarmee waardevol. Het betekende niet dat de overlast helemaal verleden tijd was, maar het was wel voor het eerst in jaren een prettig contact. Van daaruit konden ze verder met elkaar.”

Doen!

Nicole is niet van grootse plannen maken of lang vergaderen, maar van het doen. “Precies, dat is de kern. En als het dan lukt, maakt mijn hart een sprongetje. In Overstegen kwam er steeds meer reuring. De Moestuin in de Caenstraat, kleine initiatieven rondom spelen en speeltuinen, activiteiten die bewoners zelf gingen organiseren, de Inclusieve Speeltuin... En toen werd het zomer en organiseerden we voor het eerst Zomerstegen. Toen nog vooral geïnitieerd door Jovanka van Homespot en mij. Afgelopen zomer was de tweede editie en namen bewoners zelf het voortouw bij alles wat werd gedaan. Ouders zetten partytenten op, jongeren hielpen mee. Het klinkt vast heel zweverig, maar het ging vanzelf, het ontstond. Bewoners deden mee, anderen haakten daar weer bij aan en er ontstonden zo allerlei nieuwe activiteiten. Zo hebben we straks twee Halloween-vieringen in de wijk, georganiseerd door bewoners die elkaar hebben ontmoet op Zomerstegen. Uit verschillende buurten! Bij de start van Zomerstegen zag je het ook. Het regende, waardoor een enorme stormbaan niet buiten kon staan, maar de gymzaal in moest. Een bewoner regelde het met de zaal, ouders belden elkaar om samen de handen uit de mouwen te steken voor de jeugd. Ze keken niet naar ons, als beroepskrachten, maar gingen aan de

slag. Mensen kwamen gedurende de zomer terug en zagen steeds nieuwe gezichten. Mijn taak is dan alleen nog om te zorgen dat de flyer wordt gedrukt en er een bericht op social media staat. En ik moedig bewoners aan het niet te groot te maken. Anders groeit het ze al snel boven de kop!”

Zorgen voor elkaar

Na bijna twee jaar heeft Nicole nog altijd contact met de dames die ze als eerste sprak in Overstegen. “Een van hen is verhuisd, maar komt regelmatig terug in de wijk. Het valt haar ook op dat er nu een andere sfeer hangt. Het bruist en leeft, op een positieve manier. De flatbewoners aan de Houtsmastraat zijn alweer druk met Burendag. Er is daar

“Het bruist en leeft, op een positieve manier”

een ‘care-community’ ontstaan, mensen kijken naar elkaar om. Zo zat een mevrouw laatst met een medisch ongemak, waarvoor ze pas twee dagen later terecht kon in het ziekenhuis. Dan

kan ze inmiddels rekenen op de zorg en aandacht van haar flatgenoten.” Toen Nicole voor het eerst sprak met de flatbewoner aan de Houtsmastraat wenste ze de bewoners toe dat ze in de zomer, met elkaar, op het balkon zouden kunnen zitten. Zonder overlast, maar ook zonder ergernis over alles wat niet goed gaat en beloftes die niet zijn nagekomen. Nicole: “En deze zomer is dat echt gelukt. Maar als ik zie wat er rondom de Moestuin aan de Caenstraat is ontstaan of wat Joël en Sharon voor elkaar hebben gekregen met en rondom de OVS-Dancecrew, dat zijn ook van die prachtige voorbeelden! Bij iedere club is een tekort aan vrijwilligers of mensen die willen helpen, maar hier helpt iedereen mee. Kinderen dansen niet alleen, maar krijgen ook optreedervaring, zelfvertrouwen en ouders ontmoeten elkaar. En uit die ontmoetingen ontstaan dan weer nieuwe ideeën en initiatieven.”

Prachtige wijk

Nicole probeert twee jaar samen te vatten. “Door hier te gaan werken vanuit ABCD (werken aan ontmoetingen en gemeenschapskracht, zie pagina 11) is duidelijk geworden hoeveel potentie er in de wijk is. Hoeveel bewoners er zijn die iets kunnen en willen doen. Hoeveel kwaliteiten, ervaring en kennis mensen met elkaar te delen hebben.

“Het bruist hier van de ideeën. Ik gun de buurt en alle bewoners dat dit tot lengten van dagen zo kan doorgaan in Overstegen”

Het bruist hier van de ideeën. Ik gun de buurt en alle bewoners dat dit tot lengten van dagen zo kan doorgaan in Overstegen. En hoop dat ze blijven stilstaan bij wat ze samen voor elkaar kunnen krijgen. In

Nederland vertellen we elkaar heel gemakkelijk wat er allemaal niet deugt. Maar vertel elkaar ook eens hoe mooi het is dat het zo bruist in Overstegen. Dit is gewoon een prachtige wijk!”

Zoveel
Gelukkig
te doen
hebben we
in
de foto's nog!
Overstegen!

> ONTMOETEN: BRENG MENSEN BIJ ELKAAR

> GA DOEN!

Moestuin, moestuin en nog eens moestuin

Coby en Marion, 'de grenswerkers' uit Noord, gaan in de Palettuin ook met een moestuin starten. En dat is niet alles; er zijn nog meer buurtbewoners die graag met een moestuin aan de slag gaan. Nicole gaat natuurlijk verbinding leggen tussen deze nieuwe initiatiefnemers en de moestuingoeroes van de Caenstraat. Want die hebben elkaar van alles en nog wat te bieden!

Paasactiviteiten

Wat was het gezellig! Met een gezamenlijke Paasbrunch, creatieve activiteiten, een speurspel en een voetbaltoernooi. Daarna werd er samen gegeten. Het was heerlijk druk en er heerste vooral een fijne sfeer.

Gluren bij de Buren

Park Overstegen is een echte asset voor Overstegen. Het heeft zoveel te bieden! Zoveel bleek ook wel op 2 juli jl. Want tijdens Gluren bij de Buren veranderde het Park in een poppodium. En daar konden buurtbewoners genieten van verschillende optredens. En elkaar ontmoeten. Wie weet is er die middag wel een nieuwe band geformeerd!

Zomerstegen: editie 2!

Bewoners, jong en oud, hebben samen weer een prachtig activiteiten aanbod verzorgd. Activiteiten voor gezinnen en meer verbondenheid in de wijk, zoals heel Overstegen Bakt!, activiteiten van het Park Overstegen en wandelingen. Maar ook activiteiten specifiek gericht op de tieners. Denk aan Crazy 44, Vossenjacht en een Graffitikunst-workshop om de blinde muren in de wijk tof te maken. Alle ideeën waren welkom! Je leest er meer over op pagina 14.

Nieuwe speeltoestellen

Aan de hoek van de Van Leeuwenhoekstraat en de Caenstraat zijn halverwege juni nieuwe speeltoestellen geplaatst.

Markt vol initiatieven!

Op 7 oktober, niet toevallig de allerlaatste mooie dag van het jaar, stonden veel wijkinitiatieven uit Overstegen en Noord op de eerste 'Markt vol Initiatieven'. Op het grote plein bij de kerk aan de Bilderdijkstraat stonden verder nog een springkussen, een frietkraam en heel veel mensen. De markt liet vooral zien hoe het bruist in dit deel van Doetinchem!

De Groenste straat van Gelderland

Ineens waren er zomaar buurtgenoten op TV! Bij Omroep Gelderland deden ze mee aan de Groenste Straat van Gelderland. Hoe het zover kwam, hoe ze samen de straat hebben vergroend en tot wat het allemaal heeft geleid, lees je vanaf pagina 17.

Landelijke Popeldag!

De ABCD-aanpak in Overstegen is in de rest van Nederland niet onopgemerkt gebleven. Het leidde er zelfs toe dat de achtste landelijke ABCD-Popeldag in Overstegen werd gehouden. En zo vierden op 23 juni jl. een kleine 80 Popelaars samen een feest der inspiratie, met de prachtige Muziekschool Amphion in Overstegen als locatie. Popelaars zijn mensen die geïnteresseerd zijn in lokale initiatieven en meer willen weten over ABCD (Asset Based Community Development). Tijdens de Popeldag delen kennis en ervaringen.

Buurtbewoner Daan Bod woont al 40 jaar in Overstegen. Hij opende de Popeldag met een verhaal over de ontwikkeling van de wijk. Want het is niet toevallig dat we hier vandaag zijn; bewoners, de gemeente, verschillende in de buurt actieve organisaties en community builder Nicole van Vonno werken hier al ruim anderhalf jaar samen vanuit de ABCD-principes. Een 'Zaai & Oogstmagazine' laat zien wat dat allemaal heeft opgeleverd! Dat magazine kun je lezen op www.abcdoverstegen.nl. De deelnemers konden ook nog genieten van een wandeling door Park Overstegen. Het hoogtepunt van de dag was het optreden van de OVS Dancecrew (zie pagina 9). De groep ontstond pas kort geleden, telt inmiddels al zo'n 30 buurtkinderen en daarvan zijn er ruim 20 die de Popeldag al dansend afsloten. Gaat dat zien als ze in Overstegen optreden!

Bewegings- én natuurroute

Het idee voor een gezonde beweeg- en revalidatieroute in Park Overstegen bestond al een tijdje. Sport-ID heeft nu de handen ineen geslagen met de vrijwilligers van De Groene Knoop. De partijen hebben elkaar gevonden. Waar dat toe heeft geleid, vertelt Karen Elzing van Sport-ID op pagina 20.

Kingsday was heel erg leuk en geslaagd!

Het heette Kingsday en geen Koningsdag-activiteiten om verwarring met de activiteiten in het centrum te voorkomen. Jovanka startte met allerlei activiteiten rondom Homespot. Daar ontmoeten mensen elkaar, ze leren elkaar kennen en ze haken nu steeds gemakkelijker aan als er iets georganiseerd wordt. Of geregeld moet worden. En dus was het gezellig druk, met allemaal verschillende mensen uit de wijk, mooi weer én een optreden van de in Overstegen al bijna legendarische OVS-Dancecrew. Waar allemaal vrienden, bekenden en familie op af kwamen, zodat weer een nieuwe groep mensen elkaar kon ontmoeten. Er werd die dag ook geld opgehaald om een picknicktafel te kopen. Jan Schut van Buha gaat de zandbak bij Homespot, die niet meer wordt gebruikt, weghalen. Dan kan de picknicktafel daar staan en kunnen Jovanka en de tieners ook buiten zitten. Zo krijgt het plein, niet alleen in de activiteiten, ook fysiek een andere uitstraling.

Weggeefmarkt Sportkleding

Op 20 september was het wel heel erg ABCD op het Sportpark. Daar gaven bewoners elkaar letterlijk wat ze te bieden hadden. In dit geval: gratis sportkleding op een Weggeefmarkt. Sympathiek voor de portemonnee, maar ook duurzaam, want zo kregen heel wat kledingstukken een tweede leven. Bewoners konden er ook nog eens terecht voor een gezondheidscheck en kinderen maakten hun eigen smoothies. Bovenal was het een mooie aanleiding om elkaar te ontmoeten. Mede mogelijk gemaakt door het Graafschapcollege, Sport-ID en Buurtplein!

"In het eerste gesprek was het al: laten we gewoon gaan beginnen!"
 Sharon en Joël hebben Overstegen in beweging gekregen

Sharon woont in Overstegen. Tot haar achttiende draaide haar leven om dansen. Daarna werkte ze in de horeca en, tot voor kort, als manager van een sportschool. Na vier jaar besloot ze haar droom achterna te gaan: ze ging in de maatschappelijke zorg werken. "Dat wilde ik altijd al, maar ik heb nooit de stap durven zetten. Eigenlijk merkte ik door het dansen op de sportschool dat ik het geweldig vond om mensen te helpen."

Joël, haar verloofde, merkte ook dat Sharon het dansen miste. Hij moedigde haar daarom aan het weer op te pakken. Sharon zocht contact met wijkverbinder Nicole en een week (!) later draaide ze haar eerste Zumba-groepen in de gymzaal aan de Houtsmastraat.

> ZOEK EEN COMMUNITY BUILDER

> BEWONERS LEIDEN DE VERANDERING!

> **T**oen Sharon nog bij de sportschool werkte, draaide ze zelf ook drie dansgroepen. “Dat waren mensen tussen de 16 en 75 jaar oud, eigenlijk allemaal mensen met een rugzakje. En dat interesseerde mij aan de ene kant enorm, want: waarom ben je onzeker? Waarom denk je dat je niet kunt dansen? Maar aan de andere kant boeit het me ook niet. Want iedereen kan bij mij meedoen. Ik oordeel niet, ik hoor ook van anderen terug dat ze dat prettig aan mij vinden. De mensen in mijn groepen kwamen met liefde en plezier dansen. En gingen open.”

Magisch

Ook Joël heeft Sharon zo leren kennen. “Ik ging met iemand mee, zat wat tegen de verwarming aan een beetje te lachen. Totdat ik met Sharon aan de praat raakte. Dat gesprek ging direct zo diep; dat had ik nog niet meege-maakt. Sharon had net een operatie gehad en ik ben geboren als man in een vrouwenlichaam en in transitie. Het was een magisch gesprek. En dat is wat Sharon met iedereen doet. Ik werk, net als haar, in de maatschappelijke zorg. Daar zie ik dat Sharon nooit oordeelt. Je haalt haar niet bij mensen weg. Ook niet bij mensen waar anderen bij wijze van spreken met een boog omheen lopen. Die vindt zij juist interessant.”

Gewoon beginnen!

Maar hoe graag ze haar werk ook doet, ze begon het dansen te missen. “Ik was daar wel mee bezig ja. Maar ik heb heel veel ideeën. Joël zit dan naast me op de bank en zuigt alles als een spons op. En zegt dan ineens: ‘Jij moet weer gaan dansen!’ Maar niet meer bij een sportschool, want ik wil mensen helpen. Ik zocht naar iets of iemand die me verder kon helpen. Zo kwam ik via Facebook uit bij Nicole! Nicole: “Toen hebben we wat op en neer bericht, nummers uitgewisseld, en van het een kwam het ander. We spraken af bij de Daele, babbelden wat en dat voelde heel goed. In dat

eerste gesprek was het al: laten we gewoon beginnen. Ik heb de gymzaal aan de Houtsmatraat voor Sharon gehuurd en samen hebben we flyers gemaakt.” Sharon: “Er waren meteen 10 kinderen in de eerste groep en acht in de tweede. Inmiddels hebben we alweer nieuwe aanmeldingen. Ook zijn Joël en ik op scholen afgestapt. Nu staan we in de nieuwsbrieven van basisscholen, dus het groeit alleen maar door.”

Groeien

Het dansen gaat rond als een lopend vuurtje. Sharon: “In de stad spreken mensen me aan, buurtkinderen vragen of ik geen voetbaltoernooi voor ze kan organiseren en vol-wassenen vragen al of zij ook niet kunnen dansen. Met Joël en Talitha, waarmee ik de dans bij de sportschool heb opgezet, hebben we een mooi team, zodat het altijd kan doorgaan. Dat moet worden: “Met Joël en mijn dochter Gigi

“In de stad spreken mensen me aan, buurtkinderen vragen of ik geen voetbaltoernooi voor ze kan organiseren en volwassenen vragen al of zij ook niet kunnen dansen”

hebben we een mooi team, zodat het dansen altijd kan doorgaan.” Maar er zijn ook kinderen uit de wijk die meehelpten. Zoals een jongen die meehelpt met de mini’s. Je ziet hem gewoon groeien. Dat vind ik prachtig! Dat is de energie waar mensen op aanhaken. Voorlopig gaat het om twee groepen, maar we vinden het prima als dat groeit.”

Energie stromen

Voor Sharon stopt het niet bij het dansen. Haar hoofd zit vol ideeën. En dus heeft ze inmiddels contact gehad met Jessica van de moestuin in de Caenstraat. En organiseerde ze, samen met Joël, op Goede Vrijdag paasactiviteiten bij de Zumba-club. Haar vader en bonusmoeder waren ook van de partij, verkleed als Paashaas. Er was een Apenkooi-circuit uitgezet en uiteraard werden er eieren verstopt. Weer een typisch voorbeeld van hoe ABCD werkt; je weet

dat van het een het ander komt. Het start met een idee voor Zumba, dan is er Pasen, de groep haakte aan bij de Kingsday-activiteiten en gaat meedoen met Zomerstegen! Sharon doet het voor een meer verbonden buurt. “Zo groeit de saamhorigheid in de buurt en wordt het er nog gezelliger. Het geluk is dat we veel mensen in de buurt kennen. Dat komt ook door mijn horeca-achtergrond en omdat ik in een sportschool in de buurt werkte. Allerlei mensen vragen of ze wat voor het dansen kunnen doen. Shirtjes drukken, DJ spelen, van alles. En zo gaat veel energie die er al in de buurt was, weer opnieuw stromen!”

Steeds meer bewoners haken aan

Op tweede paasdag waaide het hard, maar was het gelukkig droog. Mooie omstandigheden kortom voor de Pleinactiviteiten. Voor Homespot kwamen tientallen bewoners samen voor ontmoeting, gezelligheid, een gezamenlijke lunch en tal van activiteiten. Zoals een vraag- en antwoordspel over Pasen en het versieren van potjes om zaadjes in te zaaien. Pasen staat per slot van rekening voor ‘een nieuw begin’. De bewoners zochten samen naar Het Geheim van de Paas-taart, er was een eierlooprace en voor de jongeren een klein voetbaltoernooi. Klein, zodat niemand lang op zijn beurt hoefde te wachten. Om 12:30 werd er samen geluncht, waarna de activiteiten weer verder gingen.

“Het leuke is ook dat ik steeds weer nieuwe gezichten zie”

Ook dit balletje rolde weer verder, omdat steeds meer bewoners aanhaken. Enthousiasme is besmettelijk en van de ene activiteit komt vaak een volgende. En dus was er ook in de meivakantie weer een heel programma. Met een meidenmiddag en een groter voetbaltoernooi, voor alle leeftijden. Georganiseerd door mensen die het samen nog leuker willen maken in hun

buurt. En zich inzetten voor meer gezelligheid en saamhorigheid. Samen vormen ze een team, waarbinnen iedereen gelijk is. Daan Bod is al veertig jaar bewoner in Overstegen. Hij is er nagenoeg altijd bij als er iets te doen is in ‘zijn’ buurt. Zo ook tijdens het paasfeest. Hij sprak nog even kort met wijkverbinder Nicole, die hij altijd tegenkomt als er iets te doen is in de buurt. Daan: “Leuk om te zien dat jij er iedere keer bij bent. Ik hoef maar mijn flat uit te rollen, maar jij moet er iedere keer een inspanning voor doen. Wat ik ook vandaag weer zo mooi vind om te zien, is dat het iedere keer drukker is dan bij de vorige activiteit. En het leuke is ook dat ik steeds weer nieuwe gezichten zie.”

Legendarische OVS Dancecrew

Terug naar Sharon, Joël en de dansende kinderen. Zij maken inmiddels furore als de legendarische OVS Dancecrew. Uitgegroeid tot bijna 40 (!) kinderen die met elkaar dansen, bewegen en plezier hebben. Daardoor ontmoeten allerlei ouders elkaar. Daar komen vast weer nieuwe plannetjes uit. De OVS Dancecrew treedt inmiddels ook op. Zoals tijdens Kingsday, maar ook als slotact op de 8e landelijke ABCD-Popeldag in Muziekschool Amphion Overstegen (zie pagina 5-8). De kinderen stonden daar op een enorm podium. De kleintjes begonnen met een dierendans. Daarna lieten de grotere kinderen, onder leiding van Sharons’ dochter Gigi, zien wat ze in hun mars hebben! Of zoals wijkverbinder Nicole het verwoordde: “Sharon en Joël hebben in korte tijd voor elkaar gekregen wat geen enkel nationaal beleidsprogramma lukt!” Tot slot was er natuurlijk de TjoekeTjoeke-dans. En zo gingen 70 actieve bewoners en beroepskrachten uit het hele land dansend achter de kinderen en de vader van Sharon aan. De conclusie? Sharon en Joël hebben Overstegen in beweging gekregen. En ze blijven dat doen, bijvoorbeeld tijdens Halloween!

Ook meedansen?

Geef je kind dan op via de gloednieuwe website www.the-ovs-dance-crew.nl!

Asset Based ABCD Community in een notendop! Development

Betekenis

ABCD? Dat staat voor Asset Based Community Development. Het is wereldwijd de meest uitgewerkte vorm van community building. Grondleggers zijn wetenschappers John McKnight en Jody Kretzmann. Zij trokken eind jaren '80 door Noord-Amerika, waarbij ze honderden buurten in twintig steden aandeden. Met als doel bouwstenen van gezonde stadswijken te ontdekken en benoemen. In ruim vier jaar spraken McKnight, Kretzmann en hun teamleden duizenden bewoners. Veel van hen waren in de systeemwereld verworden tot een etiket en teruggebracht tot hun probleem. Ze waren geen vaders, moeders, dochters, zonen, bewoners of buurtgenoten, maar tienermoeders, werklozen of daklozen. Het onderzoeksteam wilde burgerschap en gemeenschappen begrijpen en tekende in die ambitie ruim drieduizend verhalen op. Vanuit oprechte interesse voor de bewoners, hun buurt en de betekenis die ze aan hun buurt en buurtrelaties toekenden. Zo destilleerden

McKnight en Kretzmann de zes belangrijkste bouwstenen die in veel verhalen terugkeerden:

- 1 De vaardigheden van buurtbewoners
- 2 De kracht van lokale verenigingen
- 3 De middelen van openbare, particuliere en non-profit instellingen
- 4 De fysieke hulpbronnen in buurten
- 5 De economische middelen van buurten
- 6 De verhalen en het erfgoed van buurten

De basis

Het fundament van ABCD ABCD is geen project of een methodiek. Het is een manier van je verhouden tot buurtbewoners of buurtgenoten. Zodat de zes bouwstenen van McKnight en Kretzmann verbonden en benut worden. Onderstaande vijf punten vormen samen de ruggengraat van werken volgens ABCD. Ze geven vorm en stevigheid, bieden houvast en een denkframe.

- 1 Bewoners 'in the lead'
- 2 Focus op relaties
- 3 Asset based
- 4 Bouw van binnenuit
- 5 Iedereen is welkom!

Gangmakers

Werken vanuit ABCD als community builder Community building is een permanent proces van verbinden, versterken en onderhouden. Het is geen project en nooit af! Een tuin is ook niet klaar na het ontwerp en de aanleg, een auto ook niet na de productie en de verkoop. Het is voor een gemeenschap niet anders. Bewoners kunnen veel zelf. Als community builder verzorg je het onderhoud. Daarbij biedt de ruggengraat houvast en helpen onderstaande zeven 'gangmakers' je in het doen.

- 1 In gesprek gaan
- 2 Ontmoeten: breng mensen bij elkaar
- 3 Zoek een community builder
- 4 Bewoners leiden de verandering!
- 5 Deel de verhalen
- 6 Ga doen!
- 7 Kijk samen vooruit

Komt dat zien!

Veel meer weten en lezen? Ga naar abcdoverstegen.nl! Wil je veel meer weten over ABCD? Bijvoorbeeld hoe het werken als community builder verschilt van regulier werken in de wijk? Of wil je meer uitleg bij de ruggengraat en gangmakers van ABCD? Surf dan naar de website abcdoverstegen.nl!

Zomerstegen!

> ONTMOETEN: BRENG MENSEN BIJ ELKAAR

> GA DOEN!

Terwijl Zomerstegen 2022 voor veel bewoners in Overstegen nog vers in het geheugen ligt, stond afgelopen zomer editie 2 alweer op het programma! Gedraaid door en voor bewoners, met wat hulp van onder andere Jovanka van Homespot, jongerenwerker Tom van Buurtplein en wijkverbinder Nicole.

Het startte met Crazy 44. De buurtkinderen voerden samen allemaal verschillende 'Crazy' opdrachten uit. Filmpjes maken, op de foto met de hond van een bewoner enzovoorts. De week erna was er op 18 juli een voetbalmiddag. Ruim 30 kinderen gingen de strijd met elkaar aan in allerlei verschillende voetbalspelletjes.

Zelf van alles voor de buurt doen

En vandaag is het 19 juli en is er wéér wat te doen. Het Zomerstegen-programma is gevarieerd en bomvol! Er staat een enorme opblaasbare stormbaan. Door de regendreiging is deze opgebouwd in de sportzaal aan de Houtsmastraat. Hij past er ternauwernood in. Alles wat er gebeurt draait door bewoners. De ouders die er zijn, helpen de kinderen. Ze appen weer andere ouders, waardoor er een constante stroom van nieuwe buurtkinderen over de stormbaan heen gaat. De ouders staan gezellig met elkaar te kletsen. Wijk-

“Het is mooi dat we nu zelf van alles voor de buurt doen”

regisseur Rody Poelhuis is er ook. Hij praat met twee moeders. Eén van hen vertelt hoe trots ze is op wat er allemaal gebeurt: “Het is mooi dat we nu zelf van alles voor de buurt doen. Eerder klaagden we vooral over

dat er niks te doen was.” De grote kinderen hebben de stormbaan na een tijdje wel gezien. Ze gaan lekker voetballen op het plein voor Homespot. Het valt wijkverbinder Nicole op dat ze iedere keer weer nieuwe gezichten ziet. Dat komt mede door Joël en Sharon die vandaag ook van de partij zijn en een groot netwerk hebben in de Plattedakenbuurt. Bewoners Miranda en Roy mobiliseren ook veel mensen en helpen graag met alles mee.

Meehelpen

Meehelpen is ook wat Cheméne (20), Ciara (15) en Shen You (20) doen. Ze voetballen vaak in de buurt met een vaste groep. Jongerenwerker Tom van Buurtplein komt vaak een kijkje nemen. Hij vroeg de jongeren of ze dit jaar wilden meehelpen met Zomerstegen. En dat is wat ze nu

“We helpen zo'n twee à drie keer per week mee”

doen. Cheméne: “Vandaag houden de boel in gang en snijden we fruit voor de kinderen. We helpen de hele zomer mee!” Ciara doet dat naast een bijna fulltime baan bij La Cubanita.

“Als kind was ik hier al actief. We zijn graag met een groep buiten en vinden het leuk en nuttig dat we dit als groep kunnen doen als we vrij zijn. We helpen zo'n twee à drie

>

> keer per week mee. Dat kan prima, want ik ben al op vakantie geweest." Shen You: "Ik vind het vooral leuk dat we dit met bekenden onder elkaar kunnen doen." Ciara weet steeds welke activiteit er op het programma staat, want haar moeder helpt ook vaak mee als er wat leuks te doen is. En zij geeft het dan door. Haar moeder blijkt Marjolijn te zijn, vanuit Noord. Daar is even geen plek voor activiteiten. "Klopt, in de Palettuin staat nu veel groen, daar kunnen we even niet terecht. Zeker niet met zo'n enorme Stormbaan."

En zo ging de tweede editie van Zomerstegen van start!

Blijf op de hoogte!

Wil je weten welke activiteiten er nog meer zijn? Houd dan de Facebook-pagina van Nicole in de gaten! (zoek in Facebook op: Wijkverbinder Overstegen)

**"We hebben elkaar op een
andere manier leren kennen!"**
Bewoners van de Sweelincklaan in de hoofdrol
tijdens De Groenste straat van Gelderland

Zaterdag 3 juni kregen de bewoners aan de Sweelincklaan bijzondere gasten in hun straat. Omroep Gelderland kwam namelijk van 09:30 tot 16:00 uur opnames maken voor het programma De Groene Straat. Daarvoor zoekt de omroep naar plekken in Gelderland waar mensen hun tuin willen vergroenen. En dat is precies wat er in de Sweelincklaan gebeurde.

> IN GESPREK GAAN

> GA DOEN!

> Het is ook iets waar woningcorporatie Sité mee bezig is. Houkelien Maatman had het idee dat er in de Sweelincklaan wel animo voor was. Dat had ze goed ingeschat, zo bleek toen ze met iemand van Omroep Gelderland de deuren langsging!

Groene ambities

Samen met de bewoners werd een plan voor de dag gemaakt: wat mag er uit de tuinen? Welke planten en (kleuren) bloemen willen de bewoners terug planten? In dat gesprek ging het balletje pas écht rollen. Want de bewoners bleken nog wel meer groene ambities te hebben. Bijvoorbeeld met de enorme groenstrook, tegenover de huizen. Weliswaar gemeentegrond, maar ook heel belangrijk voor de biodiversiteit in de buurt. En met insectenhôtels voor vlinders en bijen.

Mede-mogelijkmakers

Op zaterdag 3 juni was het zover! Jan Schut van Buha was er al vroeg, met een collega. Als mede-mogelijkmakers stelden ze een grote container en een bosmaaier beschikbaar. De bewoners vonden het spannend, maar hadden er ook veel zin in. Ze hebben allemaal de geholpen en zorgden ook nog eens de hele dag voor lekker eten en drinken: fruit, een gezonde vegetarische lunch en Yolanda verraste iedereen met heerlijke, zelfgemaakte linzensoep. De opnames waren belangrijk, maar het resultaat natuurlijk nog veel meer. En dat mag er zijn! In zeven tuinen zijn stenen gewipt en is grind geschept. De bewoners hebben vele planten in de tuinen neergezet. Het stukje gemeentegrond aan de overkant van de straat is uiteindelijk ingezaaid met een kleurrijk bloemenmengsel. En er zijn genoeg insectenhôtels geplaatst voor meerdere families vlinders en bijen!

Beter leren kennen

Brigit en Danny deden als bewoners met de actie mee. Ze zijn blij met hoe hun tuin er nu uitziet. Al is het ook niet helemaal onderhoudsvrij, zoals was beloofd. Brigit is vooral in haar nopjes met de Irisen die mooi staan te bloeien. Danny is benieuwd of de regentonnen, de volgende stap, er

gaan komen. Ze hebben een smalle beurs en hij vermoedt dat de aanschaf enkele honderden euro's vergt. Die zijn er in hun huishouden niet. Het stel hoopt verder dat een deel van het grote veld voor hun deur kan worden verrijkt met wat speeltoestellen voor de jeugd. Dat veld is groot en wordt

“Als bewoners groeten we elkaar nu veel vaker als we buiten zijn”

nu bewust maar twee keer per jaar gemaaid om insecten, vlinders, bloemen en planten de beste groei- en bloeikansen te geven. Danny loopt wat om zijn fraaie voortuin heen en laat de witte Salie zien die er groeit. Hij eet er een stukje van. Niet de beste beslissing. “Het smaakt naar afwaswater,” weet hij uit te brengen. “De volgende

keer doe ik het maar door een Itali-aans gerecht heen.” Brigit vertelt nog wat het meedoen aan de actie de straat heeft opgeleverd. “Als bewoners groeten we elkaar nu veel vaker als we buiten zijn. Door mee te doen aan De Groenste Straat van Gelderland hebben we elkaar beter leren kennen.”

Positieve beweging

Dat beaamt ook mevrouw Gönc, die twee huizen verder woont. “Ik zeg normaal altijd iedereen al gedag, maar dat zie ik nu eigenlijk in de hele straat gebeuren. Een van mijn buurvrouwen zag ik eerst maar zelden buiten, maar nu is ze regelmatig in de voortuin om haar planten water te geven. Dan begroeten we elkaar en maken we een praatje.” Ze speelt een belangrijke rol bij het onderhoud van meerdere voortuintjes, mede door haar enorme tuinslang. “Ja, als ik die uitrol, is hij wel 30 meter. Met de warme dagen help ik mijn buurvrouw mee. Ze is alleen-

staand en werkt in de zorg. Als het warm is, pik ik automatisch ook haar tuintje mee. En ik haal zelfs de tuin van Danny en Brigit. Zij hebben zelf geen slang, dus als ik dan toch bezig ben, help ik hen ook. Voordat we aan deze serie meededen, was iedereen meer met zichzelf bezig. Door corona

“Nu komen mensen weer de deur uit, is er meer contact en helpen we elkaar”

zijn mensen ook wat afstandelijker en angstiger geworden. Nu zijn mensen weer de deur uitgekomen, is er meer contact en helpen we elkaar.” Die positieve beweging werd op de opnamedag al in gang gezet, vertelt mevrouw Gönc. “Wat ik echt leuk vond, was dat iedereen wat lekkers

meenam om te eten. Uit de eigen cultuur. Linzensoep, watermeloen, broodjes van de Stadsboerin en gebakjes van de Syrische burens. Zonder dat we dat van tevoren hadden afgesproken. Dat was heel bijzonder, om te ervaren hoe gastvrij iedereen is. Zo leer je elkaar meteen ook op een andere manier kennen. En wat me nog bijstaat is dat alleen de vrouwen in de straat in de uitzending zijn beland! Dat was onbewust, al denk ik ook dat wij gezelliger zijn, wij praten lekker! Het was een mooie dag. Nu hoop ik vooral dat we het samen goed blijven bijhouden.”

Van het een komt het ander

Uiteraard is dit niet het einde van dit prachtige initiatief. Het is slechts het begin. Want van het een komt altijd het ander. Wijkverbinder Nicole was namelijk ook van de partij en heeft lijntjes uitgezet naar bewoners om deze prachtige dag binnenkort een vervolg te geven. Want niet alleen het eten smaakte naar meer! En dus gaan de bewoners aan de slag met een buurtfeestje en met het idee om een bankje in hun buurt te plaatsen.

De bewoners in actie zien?

Dat kan! De aflevering kun je in deze YouTube playlist terug kijken:

"Samen op
een positieve
(Sport ID)
en gezonde
manier
een QR-route vol
bijdragen aan
Overstegen!"

Karen Elzing

(Sport ID)

vertelt over

manier

een QR-route vol

natuur en beweging

> IN GESPREK GAAN

> KIJK SAMEN VOORUIT

Dat bewegen goed voor je is, dat weet iedereen zo langzamerhand wel. Dat ook de natuur een positieve invloed heeft op je gezondheid, is nog niet bij iedereen bekend. Maar inmiddels worden ziekenhuizen in de natuur gebouwd, omdat alleen kijken naar natuur al goed is voor het herstel. In Overstegen ligt een joekel van een Park! Waar ook nog eens allerlei bewoners, allemaal natuurliefhebbers, als vrijwilligers de schouders onder zetten. Wat nou als je door dat Park (een asset in ABCD-taal) gezonde wandelroutes organiseert? Allerlei partijen uit Overstegen zijn met dat idee aan het werk gegaan. Karen Elzing van Sport-ID vertelt erover.

Karen vertelt over Sport-ID en haar werk. "Sport-ID is hét bedrijf voor alle sport en beweging in Doetinchem. Het brengt jong én oud in beweging via allerlei beweegvormen en activiteiten. Het grootste doel is jong en oud in beweging krijgen in Doetinchem en de nabije dorpen."

Bewegen in de natuur

Karen werkt binnen het team Positieve gezondheid. Ze coördineert onder andere wandelgroepen, organiseert de Doetinchemse Wandel Challenge en geeft af en toe een les Meer Bewegen voor Ouderen. Binnen de wijk Overstegen is ze nu druk met een QR-route in Park Overstegen. Karen: "Het idee voor de QR-route bestaat al een tijdje. Het gezondheidscentrum de Bolster en Sport-ID kwamen samen met het idee om op een positieve en gezonde manier bij te dragen aan de buurt. We bedachten een wandelroute onder begeleiding van een fysiotherapeut. En als die route dan klaarstaat, zouden we wekelijks een wandeltocht kunnen organiseren. In Het Park zijn de vrijwilligers van de Groene Knoop actief. Toen we met hen in gesprek gingen, ontstond er een groter idee: we breiden het uit met de natuur. Het wordt nu dus een route met oefeningen, maar ook met informatie over alles wat het Park aan natuur heeft te bieden. Voor ieder wat wils dus! Je hebt de voordelen van het bewegen, je voelt je fitter en energiever, valt wellicht wat af, krijgt daglicht, én je ontmoet anderen. Een echte win-win!"

Open gesprekken

Het contact met de Groene knoop ontstond afgelopen voorjaar. Karen: "Dat ging via wijkregisseur Rody Poelhuis, die bracht mij in contact met Han Hensing. Park Overstegen is echt zijn kindje. Hij kent en weet er alles. We spreken altijd af naast de boerderij in het Park. Dat geeft direct al een goed gevoel. De overleggen zijn heel soepel, onze neuzen staan dezelfde kant op. En doordat de Groene Knoop nu ook meedoet en -beslist, gaan we samen sneller. Het is een fijne samenwerking met goede, open gesprekken. Als je straks in het Park wandelt kun je een korte (1,5 k) en lange route (3 km) kiezen. De routes zijn bewegwijzerd en je komt langs de mooiste plekjes in het Park. De QR-codes geven dan meer achtergrond. Het helpt ook dat Han de leukste paadjes kent en weet wat we het beste kunnen uitlichten. Er staan ook paaltjes met QR-codes. Daarop zijn de oefeningen die je kunt doen op filmpjes te zien. Die heb

ik opgenomen met een professionele fysiotherapeut die de oefeningen ook voordoet. Het zijn oefeningen die bijdragen aan preventie of aan revalidatie. Een soortgelijke route is er ook op Sportpark Zuid."

Lint door Doetinchem

Karen is ambitieus: "Het zou mooi zijn om met allerlei partijen en bewoners in wijken de hoofden bij elkaar te steken om te kijken wat er allemaal mogelijk is. En om dan de routes, die zo ontstaan, te verbinden met elkaar. Zo kan er dan een lint door heel Doetinchem ontstaan. Iedere route kan ook een thema hebben. Wandelen, met focus op bijvoorbeeld gezondheid of natuur, dat trekt veel mensen aan." De samenwerkende partijen willen het goed neerzetten, werken zorgvuldig en nemen er de tijd voor die nodig is. Karen: "Een ding is zeker; de opening wordt een feestje! Dan wordt ook de wandelgroep opgestart. Iedereen die mee wil lopen kan zich bij mij aanmelden. En actieve bewoners die met een groep willen meelopen als begeleider zijn natuurlijk ook van harte welkom!"

“Hoe je iets organiseert is niet van belang, dát je iets organiseert wel!”

a

b

c

d

‘Een ABCD’ tje in Overstegen’

Gerry en Ellen actieve bewoners noemen is een understatement. Ze zijn de hele week in touw. In Overstegen. Terwijl ze niet in deze wijk wonen, zelfs niet in Doetinchem. Hun huis staat in Zevenaar, maar ze hebben hun hart verpand aan Overstegen. Ze voelen zich thuis en gewaardeerd in de wijk, en het woordje ‘nee’ staat niet in hun woordenboek. En dus zetten ze zich in het najaar ook weer in voor Halloween! Het ABCD’ tje van Gerry en Ellen? “Gewoon doen! Waarom wachten als je het ook gewoon kunt gaan doen? Daarnaast dat er voortdurend balletjes rollen en doorrollen. Van het een komt steeds weer het ander!”

We spreken elkaar uiteraard in De Daele, kloppend hart van Overstegen. Wijkverbinder Nicole is er ook bij. Het weerzien met Gerry en Ellen is hartelijk. Gerry: “En dat terwijl we elkaar pas een paar maanden geleden voor het eerste hebben ontmoet. Het lijkt alsof we haar al jaren kennen.”

Iedereen deed mee

We zitten aan de koffie en een stuk Oreo-taart die over is gebleven van een traktatie elders in het pand. Gerry en Ellen zijn eerst nog even druk met hun mobieltjes. Dat blijkt ook te maken te hebben met het ‘geen nee’ kunnen zeggen. Ellen: “Soms is het wat te, als er bijvoorbeeld twee of drie dingen op een dag voorbij komen.” Als de mobieltjes worden neergelegd, gaan we in gesprek. En gaat het verrassend genoeg snel over

hoe ABCD in de praktijk werkt. Want het duo ervaart aan den lijve hoe van het een het ander komt. Gerry is de vader van buurtbewoner Sharon, Ellen is haar bonusmoeder. Sharon belde Gerry op een avond op. Ze hadden Paasactiviteiten bedacht voor de buurt. Ze vertelde dat Joël, haar

“Er worden wat dingen neergezet en iedereen gaat aan de slag. Het bracht saamhorigheid en verbinding”

partner, de Paashaas zou zijn. Dat vond Gerry niet kunnen, omdat iedereen Joël kent. Dus reden Gerry en Ellen naar Arnhem om twee Paashaaspakken en snoep te kopen. In Overstegen hadden ze een prachtige dag. Na Pasen gingen er allerlei nieuwe balletjes rollen. En dus

hielpen ze mee met Zomerstegen. Hoogtepunt was de Tostikar. Gerry: “Daar waren zoveel kinderen vanuit allerlei culturen, iedereen deed mee, was één. Ook bij de BBQ. Er worden wat dingen neergezet en iedereen gaat aan de slag. In eerste instantie voor de kinderen. Maar er kwamen ook ouderen langs en gezinnen die het niet breed hebben. Het bracht saamhorigheid en verbinding.”

Voortdurend ‘via-via’

Gerry en Ellen zijn inmiddels ook bekend als ‘de dans opa en oma van de buurt’. Waarbij hun assets, dat wat ze te bieden hebben, ruim baan krijgen. Ellen is geen professionele naaister, maar kan, naar eigen zeggen, ‘best wat met stof’. En de foto’s die ze laat zien vormen het bewijs! Sharon vroeg haar dan ook om tutu’s en rokjes te naaien voor de OVS-Dancecrew. Ellen is perfectionistisch. En dus volgde weer een tripje naar Arnhem om tule te kopen. En toen er weer nieuwe aanmeldingen voor de steeds

groter groeiende dansgroep waren, volgde een derde rit. Gerry kan zijn tomeloze energie en enthousiasme kwijt als dansopa. Tot groot plezier van de kinderen, loopt jij voorop als de Tjoeke Tjoeke dans op het programma staat. Ze merken dat het bruist in

“Het is voortdurend ‘via-via’. En op die manier ontstaat er van alles, wat leidt tot verbindingen en meer saamhorigheid”

Overstegen. Gerry: “Zelf wonen we in een buurt in Zevenaar waar veel senioren nauwelijks hun huis uitkomen. We hebben er wel eens wat in gang proberen te zetten, maar als er geen animo is, houdt het op. Hoe je iets organiseert en met wie is niet van belang, dát het georganiseerd wel!” En als dat gebeurt, dan helpen Gerry en Ellen met alle liefde mee! Ze

merken dat iedereen in de buurt dat doet. Ellen: “Het is voortdurend ‘via-via’. En op die manier ontstaat er van alles, wat leidt tot verbindingen en meer saamhorigheid. Want daar ontbreekt het al op genoeg plekken in Nederland aan.” Gerry: “Voor mij is het simpel. Als de kinderen lachen, kan mijn dag niet meer stuk!”

> ONTMOETEN: BRENG MENSEN BIJ ELKAAR

> GA DOEN!

"Wat ik echt leuk vond, was dat iedereen wat lekkers meenam om te eten.

Uit de eigen cultuur. Zonder dat we dat van tevoren hadden afgesproken. Heel bijzonder om te ervaren hoe gastvrij iedereen is. Zo leer je elkaar ook op een andere manier kennen"

mevrouw Gönc, bewoonster Sweelincklaan

HEB JE EEN VRAAG OF WIL JE EEN IDEE DELEN?

Neem contact op met Wijkverbinder Nicole van Vonno: 06 41 76 97 69.

WIL JE MEER WETEN OVER ABCD IN OVERSTEGEN?

Ga naar www.abcdoverstegen.nl en luister bijvoorbeeld naar de podcast. Of bezoek 'Wijkverbinder Overstegen' op Facebook.

> IN GESPREK GAAN

> ONTMOETEN: BRENG MENSEN BIJ ELKAAR

> ZOEK EEN COMMUNITY BUILDER

> BEWONERS LEIDEN DE VERANDERING!

> DEEL DE VERHALEN

> GA DOEN!

> KIJK SAMEN VOORUIT